Programma van toetsing en afsluiting Schooljaar 2026-2027

VWO 6

Christelijk College de Noordgouw

Aardrijkskunde VWO 6

Methode: Vwo 6. Buitenland Flex 4.1. Versie juni 2026

Onderdeel:	Tentamen H1 Landschapszones + H3 Middellandse Zeegebied + H5 Herhaling Aarde				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C1, A	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	GB 55 of 56				
Omschrijving:	Subdomein C1: De aarde als natuurlijk systeem; samenhangen en diversiteit. De kandidaat kan met betrekking tot de aarde als natuurlijk systeem: • de aarde als een uniek natuurlijk systeem beschrijven en deze kennis toepassen bij het analyseren van veranderingen aan het aardoppervlak op verschillende ruimte- en tijdschalen; • de kenmerken van landschapszones op aarde en de veranderingen hierin beschrijven, analyseren en aan elkaar relateren; • de natuurlijke en landschappelijke kenmerken van een nader aan te wijzen fysisch-geografische macroregio in onderlinge samenhang en in relatie tot de samenlevingen in de betreffende macroregio analyseren.				

Onderdeel:	Tentamen H2 Stedelijke gebieden in de VS + H4 Herhaling Wereld				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B1, A	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	GB 55 of 56				
Omschrijving:	Subdomein B1: Samenhang en verscheidenheid in de wereld. De kandidaat kan ten aanzien van samenhang en verscheidenheid in de wereld: • de begrippen 'mondialisering' en 'tijdruimtecompressie' in onderling verband en vanuit een geografisch perspectief analyseren; • mondiale spreidingspatronen van economische, culturele, demografische, sociale en politieke verschijnselen beschrijven, in hoofdlijnen verklaren en aan elkaar relateren; • grootstedelijke gebieden in een nader aan te wijzen postindustrieel land analyseren in het licht van processen van mondialisering.				

Onderdeel:	Tentamen H6 Herhaling Zuid-Amerika + H7 Herhaling Leefomgeving				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	40
Tijdsduur (min.):	100	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D1, E1, A	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	GB 55 of 56				
Omschrijving:	Subdomein D1: Afbakening en gebiedskenmerken. De kandidaat kan ten aanzien van een nader aan te wijzen macroregio: • de afbakening van de betreffende macroregio analyseren, gebruikmakend van combinaties van relevante kenmerken; • een geografische vergelijking maken tussen de betreffende macroregio en een andere ontwikkelingsregio in de wereld op grond van relevante kenmerken; • de ontwikkelingsprocessen in de betreffende macroregio in hoofdlijnen aangeven en verklaren met gebruikmaking van economische, politieke, sociaal-culturele, fysisch-geografische, historische, interne en externe factoren. Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken De kandidaat kan zich een beargumenteerde mening vormen over: • actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland; • actuele ruimtelijke en sociaal-economische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland. • Hij betrekt bij beide soorten vraagstukken aspecten van duurzame ontwikkeling en plannen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland.				

Bedrijfseconomie VWO 6

Methode: Cumulus

Onderdeel:	SE1				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B1, B2, B4, E2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands + gewone rekenmachine				
Omschrijving:	De kandidaat kan: • bij de keuze voor een opleiding (niet-)financiële overwegingen als – een opleiding is een investeringsvraagstuk; – het belang van een opleiding voor het individu en voor de samenleving uitleggen. • analyseren van financiële keuzes met betrekking tot verzekeren, lenen, sparen en beleggen. • de financiële gevolgen van de keuze voor het huren of kopen van een woonhuis analyseren. • de financiële en wettelijke consequenties van samenwonen, trouwen, scheiden, schenken en erven uitleggen en berekenen. • In de rol van ondernemer de verschillende onderdelen van een ondernemingsplan opstellen (marketingplan). • de verschillende indelingscriteria voor een organisatie uitleggen. • het bestaansrecht van een organisatie uitleggen. • het concept true pricing uitleggen. • de marketingdoelstellingen in relatie tot de ondernemingsdoelstellingen uitleggen. • concrete keuzes uit het marketingbeleid vanuit het 4C en/of 4P model evalueren. • de vier instrumenten van de 4P aanbodgerichte marketingmix uitleggen. • de vier onderdelen van de vraaggerichte 4C marketingmix uitleggen. • de verschillen tussen vraaggerichte marketingmix en aanbodgerichte marketingmix uitleggen en analyseren. • op basis van de samenhang tussen de marketinginstrumenten in relatie tot de beoogde marketingdoelstelling, het marketingbeleid uitleggen.				

Onderdeel:	SE2				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B2, B3, C2, F1, F2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands + gewone rekenmachine				
Omschrijving:	De kandidaat kan: • de voor- en nadelen van een arbeidsrelatie versus zelfstandig ondernemerschap beoordelen. • In de rol van ondernemer de verschillende onderdelen van een ondernemingsplan opstellen. (persoonlijk plan + financieel plan) • de verschillende verplichtingen met betrekking tot de oprichting van een eenmanszaak door een ondernemer noemen. • de rol van ondernemer en/of de bestuurder bij de bepaling van de geschikte rechtsvorm voor de eigen organisatie uitleggen. • uitleggen in hoeverre het personeelsbeleid/HRM bijdraagt aan kernwaarden, de bedrijfsdoelen en concurrentiepositie van de organisatie.				

	• de onderdelen met betrekking tot instroomfase, doorstroomfase en uitstroomfase uitleggen. • de verschillen tussen de overeenkomst van opdracht voor een ZZP'er en een individuele arbeidsovereenkomst uitleggen. • vormen van en voorwaarden aan een individuele arbeidsovereenkomst uitleggen. • de verschillen tussen een cao en individuele arbeidsovereenkomst noemen. • de verschillende beloningsvormen noemen en gevolgen voor de organisatie uitleggen. • loonkosten per eenheid product van de organisatie uitleggen en berekenen met betrekking tot de concurrentie of een interne doelstelling. • de bevoegdheden van de ondernemingsraad/medezeggenschapsraad en van de vakbond noemen en de gevolgen ervan voor de organisatie uitleggen. • de gevolgen van wetgeving met betrekking tot ontslagrecht en Arborecht voor de organisatie uitleggen en berekenen. • de gevolgen van financiële feiten, voor de balans, resultatenrekening analyseren. • de kosten op basis van gegeven uitgaven en de opbrengsten op basis van gegeven • ontvangsten en vice versa, berekenen ten dienste van de resultaatberekening (periodetoerekeningstelsel). • een beginbalans, een liquiditeitsoverzicht, een exploitatiebegroting en een eindbalans opstellen en de verbanden tussen deze overzichten analyseren. • het onderscheid tussen het periodetoerekeningstelsel en het kasstelsel uitleggen. • in de context van een kostenvraagstuk de verschillende kostensoorten uitleggen. • in de context van een kostenvraagstuk volgens de variabele kosten calculatie en de integrale kostprijs de kosten per geleverde dienst berekenen. • de verkoopprijs berekenen. • de voorcalculatorische- en nacalculatorische resultatenrekening opstellen en de verschillen uitleggen.

Onderdeel:	SE3				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D2, F1, F2, G	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands + gewone rekenmachine				
Omschrijving:	De kandidaat kan: • verschillende financieringswijzen mogelijkheden uitleggen. • het belang van de vermogensmarkt voor een onderneming uitleggen. • de belangrijkste toezichthouders op de vermogensmarkt noemen en hun rol in de financiële sector uitleggen. • het koersverloop en de koersbepalende factoren van obligaties en aandelen uitleggen • de wijze waarop informatie in de koersen wordt verwerkt uitleggen. • het verschil tussen het maatschappelijk aandelenkapitaal en het geplaatst aandelenkapitaal berekenen. • de verschillen tussen de nominale waarde, beurskoers, emissiekoers en intrinsieke waarde van een aandeel uitleggen en berekenen. • de invloed van het beursklimaat, de beurskoers en de toekomstverwachting op de emissiekoers uitleggen. • het agio op aandelen uitleggen en berekenen. • de verschillen tussen de vormen van lang vreemd vermogen, i.c.m. hypothecaire lening, gewone obligatielening, converteerbare obligatielening en onderhandse lening noemen. • de voor- en nadelen van een converteerbare obligatielening vergelijken met die van een gewone obligatielening. • de voor- en nadelen van de verschillende financieringsmogelijkheden voor de organisatie die vermogen willen aantrekken uitleggen. • de verschillen tussen de nominale waarde, beurskoers, emissiekoers van een obligatie uitleggen en berekenen. • het agio en op obligaties uitleggen en berekenen.				

	• de verschillen tussen vormen van kort vreemd vermogen, i.c.m. rekening-courant krediet, ontvangen leverancierskrediet en ontvangen afnemerskrediet noemen. • de gevolgen van de verhouding tussen eigen vermogen/vreemd vermogen voor het interestpercentage op vreemd vermogen en het faillissementsrisico analyseren. • de voorwaarden die vermogensverschaffers stellen uitleggen. • de verschillen tussen financiële informatie en niet-financiële informatie uitleggen. • het belang van niet-financiële informatie voor het management uitleggen. • een break-even analyse opstellen. • de resultaatverdeling/winstverdeling opstellen. • uitleggen welke beleidsbeslissingen het management kan koppelen aan de behaalde resultaten per financiële en niet-financiële informatiecategorie • uitleggen wat de verschillende posten op de balans en resultatenrekening van de jaarrekening inhouden. • financiële kengetallen ter beoordeling van de onderneming door de stakeholder berekenen. • uitleggen welke voor- en nadelen zijn verbonden aan het hanteren van kengetallen. • aan de hand van (kengetallen van) twee opeenvolgende balansen en/of resultatenrekeningen de ontwikkeling analyseren van de organisatie op het terrein van de liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit en cashflow. • de relatie tussen financiële en niet-financiële verslaggeving uitleggen.

Onderdeel:	Managementgame				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	632
Periode:	2 / 3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	Nvt	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	H	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Bizzgames				
Omschrijving:	Je speelt in een groep van 3 of 4 personen een paar weken mee in een management game en schrijft hiervan samen een verslag. Het verslag dient uiterlijk 5 maart 2027 ingeleverd te worden via de ELO van Magister. Omschrijving en beoordeling, zie ELO Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				

Biologie VWO 6

Methode: Biologie voor jou - Havo, MAX-rel. 7.0

Onderdeel:	PTA VWO 5 Practicum Enzymwerking (601, 10%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Practicum Smaak en kinine (602, 10%)

Onderdeel:	**Tentamen VWO 4 stof Th 1 t/m 6**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A11, A12, A14, A16, B8, C3, D4, D5, E3, F1, F2, F3, F4	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Binas, rekenmachine				
Omschrijving:	Vorm- functie denken Ecologisch denken Systeemdenken Contexten Regulatie ecosystemen Zelforganisatie ecosystemen Seksualiteit Interactie in ecosystemen Reproductie van het organisme Selectie Soortvorming Biodiversiteit Ontstaan van het leven				

Onderdeel:	**Tentamen VWO 5 stof Th 7 t/m 11**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B1, B2, B3, B6, B7, D1, D3, E1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Binas, rekenmachine				
Omschrijving:	Eiwitsynthese Stofwisseling van de cel Stofwisseling van het organisme Beweging van het organisme				

	Waarneming van het organisme Moleculaire interactie Gedrag en interactie DNA replicatie

Onderdeel:	**Tentamen VWO 6 stof Th 12 t/m 15**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B4, B5, C1, C2, D2, E2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Binas, rekenmachine				
Omschrijving:	Zelfregulatie van het organisme Afweer van het organisme Zelforganisatie van cellen Zelforganisatie van het organisme Cellulaire interactie Levenscyclus van de cel				

Duits VWO 6

Methode: Eigen materiaal + Na Klar 4 vwo/gymnasium en 5 vwo/gymnasium release 2021

Onderdeel:	PTA VWO 5 Spreekvaardigheid (601, 5%)

Onderdeel:	Examenidioom SSL lijst + eigen materiaal (lijst met veel voorkomende woorden en uitdrukkingen CE)				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk of digitaal	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Idioomtoets	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A1	Eindtermen niet verplicht:	A	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop				
Omschrijving:	In de toetsweek wordt naast eigen ontwikkeld materiaal de gehele lijst van SSL getoetst. Bij de woorden zijn door de docente zinnen toegevoegd. Door een woord in een zin of tekst tegen te komen, kunnen leerlingen de betekenis afleiden uit de omgeving van het woord. De leerlingen leren niet alleen wat een woord betekent, maar ook hoe en wanneer je het gebruikt. Leerlingen oefenen dus tegelijkertijd met begrijpend lezen en het afleiden van woordbetekenissen, een belangrijke leesstrategie. Deze toets hoort derhalve bij de eindterm A1 leesvaardigheid. De gehele lijst én de overige stencils met idioom worden op ELO aangeboden. ELO Studiewijzer Mappe Examenidioom.				

Onderdeel:	Literatuur				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk of digitaal	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	60	Soort toets:	Literatuur	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E1, E2, E3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop				
Omschrijving:	Subdomein E1: Literaire ontwikkeling De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met ten minste drie literaire werken. Subdomein E2: Literaire begrippen. De kandidaat kan literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten. Subdomein E3: Literatuurgeschiedenis De kandidaat kan een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.				

Onderdeel:	Kijk-/luistervaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Digitaal via Woots	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	+/- 60	Soort toets:	Luistertoets digitale toetsing	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop				

Omschrijving:	Kijk- en luistervaardigheid De kandidaat kan: - aangeven welke informatie relevant is, gegeven een vaststaande behoefte; - de hoofdgedachte van een tekst aangeven; - de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven; - conclusies trekken met betrekking tot intenties, opvattingen en gevoelens van de spreker(s); - anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek; - aantekeningen maken als strategie om een tekst aan te pakken. Dit domein wordt getoetst door middel van afname van de officiële kijk-/luistertoets zoals aangeleverd door het CITO. Afname gebeurt online via Woots, op woensdag 27 januari 2027.

Onderdeel:	Gespreksvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	632
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Mondeling	Weging SE (in %):	15
Tijdsduur (min.):	20	Soort toets:	Gespreksvaardigheid	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	Domein C: Gespreksvaardigheid Subdomein C1: Gesprekken De kandidaat kan: - adequaat reageren in sociale contacten met doeltaalgebruikers; - informatie vragen en verstrekken; - uitdrukking geven aan gevoelens; - zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden; - strategieën toepassen om een gesprek voortgang te doen vinden. Dit domein wordt getoetst door middel van een mondeling dat bestaat uit drie onderdelen: - Voorstellen - Gesprek naar aanleiding van een frequente alledaagse situatie (restaurant, hotel, camping, VVV, winkel, museum) - Mening uiten naar aanleiding van enkele stellingen en in tweetal gesprek hierover voeren. De stellingen voor dit onderdeel zijn van tevoren bekend en worden voorbereid in de lessen. Het mondeling vindt plaats in tweetallen.				

Onderdeel:	Schrijfvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	633
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Schrijftoets	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D1, D2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek N-D en ingevuld naamvallenschema + laptop				
Omschrijving:	Schrijven van een: - formele e-mail of brief, (klacht, informatieverzoek, sollicitatie of reactie op een uitnodiging) en/of - een betoog (Stellungnahme). Bij een betoog geeft de kandidaat zijn of haar standpunt(en) weer over een actueel onderwerp en onderbouwt dit met argumenten. Subdomein D1: Taalvaardigheden De kandidaat kan: – adequaat reageren in schriftelijke contacten met doeltaalgebruikers; – informatie vragen en verstrekken; – verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en uitdrukking geven aan gevoelens en standpunten verwoorden; – een verslag schrijven. Subdomein D2: Strategische vaardigheden. De kandidaat kan met behulp van: – een tekstverwerkingsprogramma een tekst schrijven; – (elektronisch) naslagmateriaal teksten opstellen.				

Economie VWO 6

Methode: Cumulus 2026-2027

Onderdeel:	PTA VWO 4 Schoolexamen Schaarste en ruil (5%)

Onderdeel:	Schoolexamen TW1				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D, F	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine				
Omschrijving:	Je kan in contexten analyseren dat keuzes en ruil die plaatsvinden worden gecoördineerd via de markt. Prijsvorming is het coördinatiemechanisme waarmee vraag en aanbod op elkaar worden afgestemd. De manier waarop prijsvorming plaatsvindt, is afhankelijk van de marktstructuur (marktvormen) en heeft gevolgen voor toetreding, welvaart en economische politiek. **D1: Vraag en Aanbod** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.1 Betalingsbereidheid als de maximale prijs die een vrager bereid is te betalen voor één eenheid van een goed. 1.2 De individuele vraaglijn die het verband weergeeft tussen de gevraagde hoeveelheid van één vrager bij uiteenlopende prijzen. 1.3 Het verband tussen de individuele vraaglijn en de collectieve vraaglijn. 1.4a Het verband tussen de betalingsbereidheid van alle vragers en het verloop van de collectieve vraaglijn. 1.4b Parallelle verschuiving van de collectieve vraaglijn als gevolg van verandering van het inkomen, de behoeften, prijzen van andere goederen en het aantal vragers. 1.5 Prijselasticiteit (alleen segmentelasticiteit) als een maat voor de relatieve verandering van de gevraagde hoeveelheid als gevolg van een relatieve prijsverandering. 1.6 Het onderscheid tussen een prijselastische- en een prijsinelastische vraag. 1.7 Inkomenselasticiteit (alleen segmentelasticiteit) als een maat voor de relatieve verandering van de gevraagde hoeveelheid als gevolg van een relatieve inkomensverandering. 1.8 Het onderscheid tussen inferieure, normale en luxegoederen, in relatie met de waarde van de inkomenselasticiteit. 1.9 Substitueerbaarheid en complementariteit van goederen, in relatie tot de vraag naar een (ander) goed; kruislingse elasticiteit. 1.10 De individuele aanbodlijn die het verband weergeeft tussen de aangeboden hoeveelheid van één aanbieder bij uiteenlopende prijzen. 1.11 Het verband tussen de individuele aanbodlijn en de collectieve aanbodlijn. 1.12 De verschuiving van de collectieve aanbodlijn als gevolg van een verandering van de prijzen van productiefactoren, technische ontwikkeling en aantal aanbieders. 1.13 De verschuiving van de collectieve aanbodlijn als gevolg van heffingen of subsidies. 1.14 De samenhang tussen prijs (p of GO), afzet (q of Q) en totale opbrengst (omzet, TO). 1.15 De betekenis van de prijselasticiteit van de vraag voor de verandering van de totale opbrengst (omzet) bij prijsveranderingen. 1.16 De onderverdeling van totale kosten (TK) in vaste/constante kosten (TCK) en variabele kosten (TVK). 1.17 Het onderscheid en de samenhang tussen totale, gemiddelde totale (GTK) en marginale kosten (MK). 1.18 Het verband tussen de individuele aanbodlijn en het verloop van de marginale kosten(lijn) bij hoeveelheidsaanpassing. 1.19 De invloed van het verloop van opbrengst en kosten voor de omvang van de winst, zowel gemiddeld als totaal. 1.20 De bepaling van de break-even-afzet bij een gelijkheid van totale/ gemiddeld totale kosten en totale/gemiddeld totale opbrengsten				

	1.21 De invloed van marginale opbrengsten en marginale kosten op de (maximale) winst. 1.22 De betekenis van de markt als coördinatiemechanisme van vraag en aanbod. 1.23 Marktevenwicht als zijnde de gelijkheid van de gevraagde en aangeboden hoeveelheid bij de evenwichtsprijs. 1.24 De invloed van veranderingen in vraag en aanbod op de evenwichtsprijs, de evenwichtshoeveelheid en de totale evenwichtsopbrengst (omzet). **D2: Marktstructuur** Je kan analyseren welke invloed de kenmerken van de markt, zoals aantal marktpartijen, heterogeniteit van de goederen en toetredingsmogelijkheden, hebben op de marktmacht van de aanbieder en daardoor op het marktresultaat. 2.1 Het onderscheid tussen de marktvormen op basis van het aantal marktpartijen, heterogeniteit van de goederen en toetredingsmogelijkheden I Volledige mededinging/ volkomen concurrentie: veel aanbieders, een homogeen goed en vrije toetreding. Marktvormen waarbij sprake is van onvolkomen concurrentie kennen beperkte toetredingsmogelijkheden: II Monopolistische concurrentie: veel aanbieders en heterogene goederen. III Oligopolie: weinig aanbieders en een homogeen goed of heterogene goederen. IV Monopolie: één aanbieder. 2.2 Het bepalen van de prijs en afzet die bij volkomen concurrentie, monopolistische concurrentie, oligopolie of monopolie maximale totale winst opleveren. 2.3 De mogelijkheden voor en gevolgen van prijsdiscriminatie voor de prijzen, afzet en winst bij monopolie. **D3: Doelmatigheid en economische politiek** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 3.1 Consumentensurplus als het verschil tussen de marktprijs en de betalingsbereidheid van vragers die bereid zijn meer te betalen dan die marktprijs. 3.2 Producentensurplus als het verschil tussen de marktprijs en de prijs waartegen alle producenten bereid zijn aan te bieden. 3.3 Het totale surplus als de optelsom van het consumentensurplus en het producentensurplus. 3.4 De omvang van het totale surplus als maatstaf voor de economische doelmatigheid van de economische uitkomst. 3.5 Bij een maximaal totaal surplus (som van consumenten- en producentensurplus) is de uitkomst Pareto efficiënt. 3.6 De invloed van marktmacht op de omvang van het totale surplus en het verloren surplus/Harberger-driehoek (dead weight loss). 3.7 De invloed van marktmacht op de verdeling van het totale surplus tussen aanbieders en vragers. 3.8 De manier waarop een monopolist via prijsdiscriminatie een deel van het consumentensurplus kan afromen. 3.9 De invloed van overheidsingrijpen via heffingen of subsidies op het marktresultaat en daardoor op de omvang en de verdeling van het totale surplus. 3.10 De invloed van prijsregulering door middel van minimumprijzen of maximumprijzen op het marktresultaat en daardoor op de omvang en verdeling van het totale surplus. 3.11 Effecten van octrooien/patenten op marktgedrag en marktresultaat. Je kan in contexten analyseren dat, wanneer belangen van individuele actoren conflicteren, samenwerken en onderhandelen meer oplevert voor (markt)partijen dan vertrouwen op individuele acties. Centralisatie, waarbij (collectieve) dwang het middel is om acties tot stand te brengen, kan een alternatief coördinatiemechanisme zijn voor keuzes. **F1: Speltheorie** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.1 Het belang van voldoende en van gelijke informatie voor de spelers. 1.2 De weergave van het spel in een pay-off matrix of een spelboom (beslisboom). 1.3 Het onderscheid tussen een simultaan, een sequentieel spel en een herhaald (simultaan) spel. 1.4 Het optreden van een Nash-evenwicht. 1.5 Het optreden van een gevangenendilemma waarin sprake is van een dominante strategie voor de spelers met daarbij het suboptimale Nash evenwicht. 1.6 Een spelsituatie waarbij niet altijd een dominante strategie aanwezig is. 1.7 Zelfbinding als alternatief voor de eigen dominante strategie indien zelfbinding een lagere pay-off oplevert en het effect hiervan op de keuze die één of meerdere spelers gedurende het verdere verloop van het spel maken.

	1.8 De invloed van sociale normen op de pay-offs in de matrix en het effect hiervan op de keuze die één of meerdere spelers gedurende het verdere verloop van het spel maken. 1.9 Het effect van de reputatie die de spelers gedurende het spel hebben opgebouwd op de pay-offs in de matrix gedurende een tijdsperiode en het effect hiervan op de keuze (s) die één of meerdere spelers gedurende het verloop van het spel maken. 1.10 De invloed van het herhalen van een simultaan spel op de mogelijke evenwichten. 1.11 De invloed van zelfbinding op de geloofwaardigheid van een dreiging, bijvoorbeeld de dreiging van een prijzenoorlog bij toetreding. 1.12 De afruil tussen binding en flexibiliteit bij langdurige relaties, bijvoorbeeld arbeidsrelaties, kartelafspraken en internationale handel. **F2: Suboptimale situaties** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 2.1 Het optreden van een berovingsprobleem indien er sprake is van verzonken kosten: kosten die al gemaakt zijn en niet kunnen worden teruggedraaid vanwege het specifieke karakter van de investering. 2.4 Het optreden en internaliseren van positieve of negatieve externe effecten. Je kan in contexten analyseren dat gezinnen en bedrijven bij het maken van keuzes informatie verzamelen ten einde onzekerheid te verkleinen. Aangezien de informatie vaak een beperkt karakter zal hebben moeten transactiepartijen een inschatting maken van mogelijke gebeurtenissen (risico) en de mate waarin transactiepartners gebeurtenissen beïnvloeden of informatie achterhouden die relevant is voor het tot stand brengen van een transactie (asymmetrische informatie). **G2: Asymmetrische informatie** Je kan in contexten het verschijnsel onvolledige en/of asymmetrische informatie herkennen en toepassen: 2.2 Informatieasymmetrie: informatieachterstand of informatievoorsprong van de ene transactiepartij t.o.v. de andere partij

Onderdeel:	Schoolexamen TW2				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E, G, H	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine				
Omschrijving:	Je kan, binnen de contexten van gezinshuishoudingen, bedrijfs- en overheidshuishoudingen, analyseren dat ruil niet alleen op één moment in de tijd plaatsvindt, maar ook over de tijd. De prijs die deze intertemporele ruil coördineert is de rente. **E1: Intertemporele ruil** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.1 De intertemporele ruil waarbij niet in de tijd samenvallende rendementen vergeleken worden: afweging tussen individuele prijs van tijd en marktprijs van tijd. 1.2 Lenen en sparen door deelnemers aan intertemporele ruil als schuiven met koopkracht/bestedingen in de tijd. 1.3 De keuze om al dan niet vermogen te vragen of aan te bieden met daarbij argumenten als tijdsvoorkeur en risico-aversie. 1.4 Rente als beloning voor het uitstellen van consumptie (sparen) en het dragen van risico (lenen) en als compensatie voor inflatie; • Verschillende rentes door bijvoorbeeld verschillen in looptijd, risico en liquiditeit. • Rente op bijvoorbeeld staatsobligaties, bedrijfsleningen en consumentenkrediet. 1.5 Financiële sector en financieel risico • De financiële sector bemiddelt tussen spaarders en investeerders en verschuift risico van mensen/partijen die risico willen afstaan naar mensen/partijen die risico willen dragen				

	• De invloed van risico's als (dreiging van) wanbetaling en informatieasymmetrie • Het risico omtrent inflatie op het gedrag van aanbieders en/of vragers van vermogen en daarmee op de rente 1.6 Het onderscheid en de samenhang tussen nominale en reële grootheden. 1.8 Het verschil tussen voorraad- en stroomgrootheden en hun onderlinge verband. **E2: Registratie intertemporele ruil** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 2.1 De levensloop binnen gezinshuishoudingen en de rol van de overheid met daarbij: - welvaartsvaste- of waardevaste inkomens Je kan in contexten analyseren dat gezinnen en bedrijven bij het maken van keuzes informatie verzamelen ten einde onzekerheid te verkleinen. Aangezien de informatie vaak een beperkt karakter zal hebben moeten transactiepartijen een inschatting maken van mogelijke gebeurtenissen (risico) en de mate waarin transactiepartners gebeurtenissen beïnvloeden of informatie achterhouden die relevant is voor het tot stand brengen van een transactie (asymmetrische informatie). **G1: Risico** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.1 De aard en de omvang van het risico dat ontstaat bij het nemen van een beslissing in een situatie van onzekerheid (onzeker voorval). 1.2 Risicoaversie en verschillen daarin tussen transactiepartners. **G2: Asymmetrische informatie** Je kan in contexten het verschijnsel onvolledige en/of asymmetrische informatie herkennen en toepassen: 2.1 Onvolledige informatie leidt in een ruilsituatie tot transactiekosten. **G3: Asymmetrische informatie in bedrijf** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 3.1 De keuze die een ondernemer maakt bij het verkrijgen van vermogen en de functie van onderpand bij het verkrijgen van krediet. 3.2 Principaal-agentrelaties, het risico op averechtse selectie en moral hazard. Te denken valt aan: • opdrachtgever – opdrachtnemer • vermogensverschaffer(eigendom) – ondernemer(leiding) • kredietgever – kredietnemer Bij een principaal-agentrelatie is er sprake van een principaal, een agent, asymmetrische informatie en tegengestelde belangen. 3.3 Het hanteren van contracten in een principaal-agentrelatie en het inzetten van prikkels. 3.4 De rol van toezichthouders op financiële en op andere markten **G4: Risico verzekeren** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 4.1 De betekenis van risicoaversie met betrekking tot het afsluiten van een verzekering. 4.2 De afweging tussen kosten en risico bij verzekeren door beide transactiepartijen. 4.3 Het effect dat (verplichte)solidariteit kan hebben op risicomanagement van verzekerden. 4.4 Averechtse selectie en middelen om dit te beperken: het verplicht voorschrijven van een verzekering; het instellen van een collectieve verzekering. 4.5 Moral hazard en middelen om dit te beperken: bijvoorbeeld eigen risico, bonus-malussysteem. **G5: Beleggen** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 5.1 De relatie tussen de hoogte van het risico en het te verwachten rendement bij beleggingen. 5.2 Het verschil tussen obligaties en aandelen ten aanzien van de mate van risico en het te verwachten rendement.

	De kandidaat kan in contexten analyseren wat op nationaal en op mondiaal niveau de oorzaken zijn van economische groei en van de verdeling van inkomen en welvaart. Keuzes op microniveau werken door op macroniveau in elke economie die gekenmerkt wordt door wederzijds afhankelijke markten. **H5 Arbeidsmarkt en werkloosheid** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 5.1 Begrippen voor de beschrijving van de arbeidsmarkt • Arbeidsaanbod (= beroepsbevolking) • Arbeidsvraag (werkgelegenheid + openstaande vacatures) • Werkloosheid • Vacatures • Loonontwikkeling • Flexwerk en zzp 5.2 Verschillende soorten werkloosheid • Structurele werkloosheid, waaronder frictiewerkloosheid • Conjuncturele werkloosheid 5.3 Verklaringen structurele en frictiewerkloosheid

Onderdeel:	Schoolexamen TW3				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	35
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E, F, H, I	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine				
Omschrijving:	Je kan, binnen de contexten van gezinshuishoudingen, bedrijfs- en overheidshuishoudingen, analyseren dat ruil niet alleen op één moment in de tijd plaatsvindt, maar ook over de tijd. De prijs die deze intertemporele ruil coördineert is de rente. **E1: Intertemporele ruil** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.7 Het belang van investeringen bij de vorming van publiek kapitaal zoals infrastructuur, of privaat kapitaal zoals menselijk kapitaal of kapitaalgoederen van bedrijven. 1.8 Het verschil tussen voorraad- en stroomgrootheden en hun onderlinge verband. 1.9 Intertemporele ruil door de overheid vergelijken met een dergelijke ruil in de private sector gelet op de staatsschuld en de bijzondere positie van het overheidstekort als uitgestelde belastingheffing. 1.10 Belastingspreiding in de tijd als methode om welvaartsverliezen als gevolg van belastingheffing te spreiden in de tijd. **E2: Registratie intertemporele ruil** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 2.1 De levensloop binnen gezinshuishoudingen en de rol van de overheid met daarbij: - welvaartsvaste- of waardevaste pensioenen - het omslagstelsel en het kapitaaldekkingsstelsel als het gaat om de financiering van het pensioen / inkomen - intergenerationele ruil				

	2.2 De vermogenspositie van de overheid met daarbij: • de staatsschuld • het begroting saldo (tekort/overschot) De eisen van het Stabiliteits- en groeipact zijn: • Het begrotingstekort mag niet boven de 3 procent van het bbp komen • De staatsschuld als percentage van het bbp (staatsschuldquote) mag niet meer dan 60 procent van het bbp bedragen Je kan in contexten analyseren dat, wanneer belangen van individuele actoren conflicteren, samenwerken en onderhandelen meer oplevert voor (markt)partijen dan vertrouwen op individuele acties. Centralisatie, waarbij (collectieve) dwang het middel is om acties tot stand te brengen, kan een alternatief coördinatiemechanisme zijn voor keuzes. **F2: Suboptimale situaties** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 2.2 Het optreden van een tegenstelling tussen individueel en collectief belang bij collectieve goederen. 2.3 Het optreden van meeliftersgedrag indien er sprake is van een dominante strategie van niet bijdragen aan een collectief goed. 2.4 Het optreden en internaliseren van positieve of negatieve externe effecten. Je kan in contexten analyseren wat op nationaal en op mondiaal niveau de oorzaken zijn van economische groei en van de verdeling van inkomen en welvaart. Keuzes op microniveau werken door op macroniveau in elke economie die gekenmerkt wordt door wederzijds afhankelijke markten. **H1 Macro-economische kringloop** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.1 Macro-economische begrippen • Inkomen: de vorming van het bbp (Bruto Binnenlands Product) waarbij de volgende methoden kunnen worden onderscheiden: - Bestedingsmethode: inkomen = consumptie + investeringen + overheidsbestedingen + export – import - Objectieve methode: inkomen = som toegevoegde waarde = totale omzet – totale kosten leveringen van derden - Subjectieve methode: inkomen = arbeidsinkomen (loonsom werknemers + toegerekende lonen zelfstandigen) + kapitaalinkomen (rente, dividend, pacht, huur en winst) + afschrijvingen • Categoriale inkomensverdeling • Loonkosten per eenheid product en de arbeidsinkomensquote (=AIQ) arbeidsinkomen als deel van het nationaal inkomen. 1.2 De economische kringloop, reëel en financieel • Reële kringloop: Y = C + I + O + E – M • Bestedingen van de een is het inkomen van een ander (evenwicht goederenmarkt) • Financiële kringloop: S = I + (O – B) + (E – M) • De vordering van de een is de verplichting van de ander (evenwicht vermogensmarkt) • In open economie: saldo lopende rekening = nationaal spaarsaldo = particulier spaarsaldo + overheidssaldo • Voor iedere transactie in de reële sfeer (reële kringloop) bestaat er een transactie in de financiële sfeer (financiële kringloop) • Betalingsbalans, lopende rekening (reële transacties met buitenland) en financiële rekening (financiële transacties met buitenland). **H2 Structurele groei** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 2.1 Op lange termijn wordt de economische groei bepaald door de groei van de productiefactoren en technologie (het aanbod) in de economie. 2.2 De productiefunctie: Y = Af(K, L) (1) • f(·): productiefunctie, A: (totale factor) productiviteit, K: kapitaal en land, L: arbeid

	• Potentiële productie Y stijgt/daalt door meer/minder kapitaal (K hoger/lager), meer/minder arbeid (L hoger/lager), hogere/lagere (totale factor) productiviteit (A hoger/lager) • Positieve maar afnemende meeropbrengsten van kapitaal K en arbeid L • Constante schaalopbrengsten: verdubbeling K en L leidt tot verdubbeling Y 2.3 Factoren die de totale factorproductiviteit bepalen De totale factorproductiviteit stijgt (A hoger) door innovatie (proces- en product-), R&D, learning-by-doing, onderwijs, onderzoek, handel, betere instituties, betere infrastructuur, beter milieu, gunstige geografische ligging politieke stabiliteit; • Onder instituties wordt onder meer verstaan: kwaliteit overheid, eigendomsrechten en rechtsstaat, regels voor eerlijke mededinging. 2.4 Structureel of groeibevorderend beleid: beleid dat A, K, of L verhoogt. **H3 Inkomen, welvaart en welzijn** Je kan in contexten herkennen en toepassen 3.1 Welvaart van een huishouden • De (brede) welvaart van een gezinshuishouden is waarde van behoeftebevrediging van schaarse goederen zoals consumptie van goederen en diensten, vrije tijd, milieu, leefomgeving, collectieve goederen, infrastructuur, risico (negatief), ongelijkheid (negatief), veiligheid, overheidspaternalisme. 3.2 Maatschappelijke welvaart • Maatschappelijke (brede) welvaart = een optelsom van (brede) welvaart van alle huishoudens; • Alleen gezinshuishoudens dragen bij aan de maatschappelijke welvaart. Ondernemingen dragen indirect bij aan de welvaart via de winstuitkeringen aan de huishoudens; • Maatschappelijke welvaart houdt politieke waardeoordelen in over ongelijkheid (wiens welvaart weegt het zwaarste in de optelling van welvaart van huishoudens); • De maatschappelijke welvaart kan alleen in geld worden uitgedrukt als alle (materiële en immateriële) maatschappelijke kosten en baten van schaarse goederen, bijvoorbeeld als de baten of kosten van (inkomens)risico, infrastructuur, milieu, leefomgeving en veiligheid in geld kunnen worden uitgedrukt, en welvaartsvergelijking tussen huishoudens mogelijk is; • Verschil tussen welvaart en bbp: het verschil tussen brede maatschappelijke welvaart en de totale waarde van markttransacties. 3.3 Maximale maatschappelijke welvaart is niet gelijk aan Pareto-optimum: maatschappelijke welvaart neemt toe als de maatschappelijke winst van de een groter is dan het maatschappelijke verlies van de ander. 3.4 Welzijn gaat over de behoeftebevrediging ontleend aan schaarse en niet-schaarse goederen en brede welvaart alleen over de behoeftebevrediging ontleend aan schaarse goederen. 3.5 Groen bbp per hoofd: groen bbp = bbp minus geschatte (monetaire) waarde van schade aan milieu plus geschatte (monetaire) waarde van verbetering aan milieu. **H4 Ongelijkheid en herverdeling** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 4.1 Gini-coëfficiënt en percentielenratio als maatstaven voor inkomensongelijkheid. 4.2 Maatstaven voor inkomen kunnen verschillen: • huishouden vs. individu • arbeidsinkomen vs. totaal inkomen (inclusief kapitaalinkomen en uitkeringen) • primair en secundair inkomen. 4.3 Ongelijkheid van vermogen 4.4 Nivelleren en denivelleren: met beleid verkleinen of vergroten van de relatieve inkomensverschillen tussen huishoudens. 4.5 Er kan een afruil zijn tussen doelmatigheid en rechtvaardigheid als herverdeling van inkomen en vermogen leidt tot minder prikkels voor economische activiteiten, bijvoorbeeld om te werken (uren, participatie, uittreding), te sparen, te scholen, te ondernemen, en tot meer prikkels om te migreren of belasting te ontwijken. Deze afruil hoeft niet op te treden als herverdeling niet leidt tot minder sterke prikkels voor economische activiteiten (via bijvoorbeeld onderwijs, kinderopvang, sociale zekerheid). 4.6 Belasting • Gemiddeld en marginaal tarief • Belastingwig

	• Progressief /degressief belastingstelsel: gemiddeld tarief stijgt /daalt met inkomen • Vlaktaks: 1 marginaal tarief • Belasting op inkomen uit arbeid • Belasting op vermogen • Heffingskortingen • Aftrekposten en bijtellingen • Vennootschapsbelasting • Indirecte belastingen, zoals de btw en de accijnzen 4.7 Uitkeringen en toeslagen als instrumenten voor herverdeling en verzekering De kandidaat kan in contexten analyseren waarom er sprake is van korte termijn schommelingen in economische activiteiten en welke mogelijkheden en grenzen er zijn voor conjunctuurbeleid. Markten laten zich niet gemakkelijk reguleren mede door toedoen van rigiditeiten. **I1 Conjunctuur** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 1.1 Begrippen voor de beschrijving van de conjunctuur • Bbp-groei & niveau • Output gap = feitelijke productie (= Y) – potentiële productie (= Y*) • Werkloosheid en werkgelegenheid • Inflatie en prijspeil (consumentenprijsindex) • Nominale rente centrale bank • Reële rente 1.2 Conjunctuur, output gap en werkloosheid • Structureel aanbod op lange termijn = potentiële productie Y* • Geaggregeerde vraag = feitelijke productie Y • Natuurlijke werkloosheid: structurele werkloosheid die hoort bij potentiële productie en constante inflatie • Hoogconjunctuur: overbesteding, output gap > 0, werkloosheid < structurele werkloosheid • Laagconjunctuur: onderbesteding, output gap < 0, werkloosheid > structurele werkloosheid 1.3 Conjunctuur en welvaart • Schommelingen in de inflatie, het inkomen en werkloosheid veroorzaken welvaartsverliezen 1.4 Reële versus nominale grootheden • Koopkracht en inflatie • De relatie tussen het prijsindexcijfer, koopkracht en inflatie/deflatie • Reële rente = (1 + nominale rente)/(1 + verwachte inflatie) – 1 • Geldillusie: mensen verwarren reële en nominale grootheden 1.5 Conjunctuurpolitiek • Het beïnvloeden van de conjunctuur door middel van monetair of begrotingsbeleid • Timing en dosering van actieve begrotingspolitiek en monetair beleid **I2 Begrotingsbeleid** Je kan in contexten herkennen en toepassen: 2.1 Anticyclisch / procyclisch begrotingsbeleid: stimulerend / verkrappend begrotingsbeleid (hogere uitgaven of lagere belastingen) bij laagconjunctuur en verkrappend / stimulerend begrotingsbeleid bij hoogconjunctuur 2.2 Automatische stabilisatoren bij hoogconjunctuur en laagconjunctuur: sociale uitkeringen en belastingen 2.3 Inverdieneffecten bij het begrotingsbeleid zijn de hogere belastinginkomsten en lagere uitgaven aan uitkeringen doordat economie wordt gestimuleerd. Omgekeerde geldt bij uitverdieneffecten

I.3 Monetair beleid en de centrale bank
Je kan in contexten herkennen en toepassen:
3.1 De Europese Centrale Bank (ECB) voert monetair beleid en houdt financieel toezicht.
3.2 De geldhoeveelheid: geld in handen van publiek in omloop
• M1 als maatstaf van de maatschappelijke geldhoeveelheid
3.3 Doelstelling monetair beleid centrale bank
• Enkelvoudig mandaat: prijsstabiliteit (ECB)
• Duaal mandaat: prijsstabiliteit en economische groei (bijvoorbeeld FED)
3.4 Geldschepping
• Proces van geldschepping via simultane kredietverlening en creatie van bankdeposito's en vice versa voor geldvernietiging
• Hogere rente centrale bank remt kredietverlening en creatie deposito's af en vertraagt de geldgroei omdat de financieringskosten van banken toenemen.
3.5 Monetair beleid (rentebeleid)
• De rente van de centrale bank (ECB: refi-rente) bepaalt uiteindelijk de geldhoeveelheid: een hogere (lagere) rente leidt tot minder (meer) kredietverlening door banken en dus een lagere (hogere) geldhoeveelheid;
• De Centrale Bank bereikt de aangekondigde rente door interventies op de geldmarkt.
3.6 Effectieve ondergrens nominale rente
• Zodra de nominale rente negatief wordt, ontstaan er prikkels om vermogen contant aan te houden;
• In een geldeconomie kan de rente op spaargeld en overheidsobligaties enigszins negatief worden want het aanhouden van veel kasgeld is onpraktisch en kostbaar.
3.7 Banken en financieel toezicht
• Een bankrun kan ontstaan doordat de langlopende bezittingen van een bank niet op korte termijn kunnen worden verkocht om aan de kortlopende verplichtingen te voldoen;
• Depositogarantiestelsel vermindert de kans op bankruns;
• De ECB treedt op als lener-in-laatste-instantie aan banken.
3.8 Rente, wisselkoersen en kapitaalverkeer
• Wisselkoers: prijs van een munt in termen van een andere munt (bijvoorbeeld euro per dollar);
• Internationale concurrentiepositie van een land hangt af van buitenlands prijspeil ten opzichte van binnenlands prijspeil en de wisselkoers;
• Depreciatie/appreciatie van de munt leidt tot toename/afname van het saldo op de lopende rekening en een toename/afname van het saldo op de financiële rekening;
• Een hogere/lagere nominale rente leidt tot appreciatie/depreciatie van de munt door een hogere/lagere kapitaalinvoer;
• Wisselkoersregimes: vaste en zwevende wisselkoersen;
• Bij vaste wisselkoersen en vrij kapitaalverkeer kan de Centrale Bank geen onafhankelijke rentepolitiek voeren: als de centrale bank de rente verhoogt, leidt dat tot een kapitaalinstroom uit het buitenland, waardoor de wisselkoers apprecieert;
• Trilemma monetair beleid: maar twee van de volgende drie kunnen worden gekozen
o vrij kapitaalverkeer
o zelfstandig monetair beleid
o vaste wisselkoers.
3.9 EMU
• Een muntunie heeft als voordeel dat wisselkoersschommelingen worden voorkomen waardoor financiële stabiliteit kan worden bevorderd;
• Een muntunie heeft als nadeel dat economieën in de muntunie niet meer schokken kunnen opvangen via aanpassing van de wisselkoers waardoor de conjunctuurbeweging wordt versterkt;
• Theorie optimale valutagebieden: bij afwezigheid van wisselkoers is alternatief aanpassingsmechanisme nodig via prijzen, lonen, migratie of inkomensoverdrachten (transfers).

I4 Conjunctuuranalyse aan de hand van IS-MB-GA-model voor een gesloten economie
Je kan in contexten herkennen en toepassen:

	4.1 Het Keynesiaanse kruis • De consumptie stijgt als het besteedbaar inkomen toeneemt en als de autonome consumptie toeneemt; • De investeringen zijn autonoom; • Het Keynesiaanse kruis geeft het evenwicht tussen de bestedingen en het inkomen bij gegeven rente en inflatie; • De bestedingen van de een zijn het inkomen van een ander: de totale bestedingen nemen toe/af als het inkomen stijgt/daalt (ceteris paribus); • Mechanisme: inkomen Y past zich aan om evenwicht te geven op de goederenmarkt; • Consumentenvertrouwen en producentenvertrouwen, optimisme/ pessimisme ('animal spirits'): hogere/ lagere autonome consumptie of investeringen; o Bij ieder inkomen willen huishoudens of bedrijven meer/minder consumeren of investeren; • Hogere/lagere overheidsuitgaven O of lagere/hogere belastingen B verhogen/verlagen bestedingen waardoor een hoger/lager inkomen wordt bereikt (en vice versa); • Als de goederenmarkt in evenwicht is, dan is de vermogensmarkt automatisch ook in evenwicht; o Uit de kringloop (bij gesloten economie) volgt dat aanbod gelijk is aan de vraag op de vermogensmarkt: S = I + (O – B); • Een hogere / lagere marginale consumptiequote (= lagere / hogere marginale spaarquote) zorgt ervoor dat de bestedingslijn steiler / vlakker wordt, waardoor de effecten van hogere bestedingen op het inkomen (multipliers) groter /kleiner zijn en vice versa; • De grootte van de multiplier hangt af van het spaarlek en het belastinglek. 4.2 IS-curve • De IS-curve geeft de combinaties van inkomen en reële rente waarbij de goederenmarkt in evenwicht is: productie = bestedingen. Op de horizontale as staat het inkomen en op de verticale as de reële rente. De IS-curve geeft een dalend verband weer tussen de rente en het inkomen; • Mechanisme voor dalend verband: de consumptie en de investeringen stijgen/dalen als de reële rente daalt/stijgt; • Stijging/daling van autonome bestedingen (bijvoorbeeld door lagere autonome consumptie of investeringen of stimulerend/verkrappend begrotingsbeleid) leidt tot een hoger/lager inkomen. De IS-curve schuift naar rechts/links, want bij iedere reële rente zal het inkomen hoger/lager zijn om evenwicht op de goederenmarkt te realiseren. 4.3 MB-curve • De MB-curve geeft de monetaire beleidsregel van de Centrale Bank. Op de horizontale as staat het inkomen en op de verticale as de reële rente. De MB-curve geeft een horizontaal verband tussen de reële rente r en het inkomen Y; • De centrale bank voert een ruimer/krapper monetair beleid (heeft een hogere/lagere inflatiedoelstelling) als het een lagere/hogere rente zet bij ieder inkomen Y; • Monetaire beleidsregel centrale bank: de reële rente gaat omhoog/omlaag (MB-curve schuift omhoog/omlaag) als inflatie stijgt/daalt; • Mechanisme: de Centrale Bank verhoogt/verlaagt de nominale rente als de inflatie stijgt/daalt. Bij gegeven inflatieverwachtingen betekent dit dat de reële rente stijgt/daalt; • Bij een sterkere afkeer van inflatie zal de Centrale Bank de nominale rente meer aanpassen als de inflatie stijgt/daalt (en zal de MB-curve meer omhoog/omlaag verschuiven). 4.4 GA-curve • De GA-curve geeft het geaggregeerde aanbod van goederen en diensten bij ieder inflatieniveau. De GA-curve is stijgend in de inflatie. Op de horizontale as staat het inkomen en op de verticale as de inflatie. Punt op de GA-curve waarbij Y = Y* geeft de verwachte inflatie weer; • Hoe groter/kleiner de mate van loon- en prijsflexibiliteit is, hoe steiler/vlakker de helling van de GA-curve; • Mechanisme: GA is stijgend door loon- en prijsrigiditeit. Bij een hogere/lagere dan verwachte inflatie dalen/stijgen de reële lonen en de reële productiekosten omdat nominale lonen en inkoopprijzen op de korte termijn zijn vastgelegd in contracten. Bij lagere/hogere reële productiekosten zullen bedrijven meer/minder produceren; • Mechanisme achter verschuiving curve over de tijd: Aanpassingen van KT naar LT-evenwicht verlopen via de aanpassing van de verwachte inflatie over de tijd. Als de inflatie stijgt /daalt, zal de inflatieverwachting ook toenemen/afnemen, waardoor lonen en inkoopprijzen opnieuw worden onderhandeld op basis van de hogere/lagere inflatieverwachtingen. De GA-curve schuift dan omhoog/omlaag over de tijd. 4.5 Conjuncturele werkloosheid • Conjuncturele werkloosheid treedt op bij een negatieve output gap en neemt toe als de output gap negatiever wordt. 4.6 Economische scholen en IS-MB-GA • Keynesianen: begrotingsbeleid is krachtig, monetair beleid is zwak; o IS-curve is steil: bestedingen reageren weinig op de renteveranderingen; o MB verschuift weinig: centrale bank verhoogt rente weinig bij stijgende inflatie.

	• Monetaristen: begrotingsbeleid is zwak, monetair beleid is sterk; o IS-curve is vlak: bestedingen reageren sterk op de rente; o MB verschuift veel: centrale bank verhoogt rente sterk bij stijgende inflatie. • Keynesianen en monetaristen: er is geen perfecte loon- en prijsflexibiliteit waardoor GA-curve niet verticaal is. Op korte termijn is Y niet gelijk aan potentiële productie Y*. • Neo- en Nieuw klassieken: er is sprake van perfecte loon- en prijsflexibiliteit. GA is verticaal en Y is gelijk aan potentiële productie Y*. Hierdoor is vraagstimulering (budgettair en monetair) niet effectief: geen effect op inkomen, alleen effect op inflatie.

Onderdeel:	Handelingsdeel				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	110
Periode:	1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	0
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Handelingsdeel	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	J	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Je kan een economisch concept in verschillende contexten vergelijkenderwijs analyseren. Omschrijving en beoordeling zie elo. De opdracht dient uiterlijk 12 oktober 2026 ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 - 2027 in werking. Het handelingsdeel moet voldoende worden afgesloten.				

Onderdeel:	Handelingsdeel				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	210
Periode:	2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	0
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Handelingsdeel	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	J	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Je kan een economisch concept in verschillende contexten vergelijkenderwijs analyseren. Omschrijving en beoordeling zie elo. De opdracht dient uiterlijk 18 december 2026 ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 - 2027 in werking. Het handelingsdeel moet voldoende worden afgesloten.				

Onderdeel:	Handelingsdeel				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	310
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	0
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Handelingsdeel	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	J	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Je kan een economisch concept in verschillende contexten vergelijkenderwijs analyseren. Omschrijving en beoordeling zie elo. De opdracht dient uiterlijk 12 maart 2027 ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 - 2027 in werking. Het handelingsdeel moet voldoende worden afgesloten.				

Engels (+ Cambridge) VWO 6

Methode: Of Course!

Onderdeel:	Literaire ontwikkeling				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Reguliere toets	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E2, E3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Je kunt literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten.				

Onderdeel:	Schriftelijke taalvaardigheden				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Essay	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	WB NL-EN + EN-NL				
Omschrijving:	Je kunt: • adequaat reageren in schriftelijke contacten met doeltaalgebruikers; • informatie vragen en verstrekken; • verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en uitdrukking geven aan gevoelens en standpunten verwoorden. Dit domein wordt getoetst met het schrijven van een essay en zal digitaal worden afgenomen via het daarvoor aangewezen platform.				

Onderdeel:	Kijk- en luistervaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	2 (datum van Cito)	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	40 - 65	Soort toets:	Kijk/luistertoets	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop + bedrade oortjes				
Omschrijving:	De leerling kan: - de belangrijkste punten oppikken van argumenten en discussies in nieuws- en actualiteitsprogramma's; - kan de meeste nieuwsuitzendingen en actualiteitsprogramma's op de televisie begrijpen; - kan documentaires, live uitgezonden vraaggesprekken, praatprogramma's, toneelstukken en de meeste films in standaardtaal of een vertrouwde taalvariëteit begrijpen. Deze toets zal worden afgenomen via het daarvoor aangewezen digitale platform.				

Onderdeel:	Mondelinge taalvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	632
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Mondeling	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	10	Soort toets:	Presentatie	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	geen				
Omschrijving:	De leerling houdt een presentatie van ongeveer 10 minuten over een controversieel onderwerp. Uit deze presentatie blijkt dat de leerling: - verworven informatie adequaat kan presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden; - in staat is om tijdens de presentatie vloeiende taal te hanteren; - de presentatie duidelijk kan structuren; - een adequate houding en stemgebruik kan aannemen en (daarmee) goed contact maakt met het publiek; - de presentatie op adequate wijze kan ondersteunen door middel van digitale beeldondersteuning.				

Onderdeel:	Gesprekken voeren				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	633
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Mondeling	Weging SE (in %):	15
Tijdsduur (min.):	15	Soort toets:	Boek mondeling	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Leesdossier				
Omschrijving:	Je kunt: • adequaat reageren in sociale contacten met doeltaalgebruikers; • informatie vragen en verstrekken; • uitdrukking geven aan gevoelens; • zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden; • strategieën toepassen om een gesprek voortgang te doen vinden. De gesprekken zullen individueel worden afgenomen.				

Onderdeel:	Handelingsdeel: leesdossier				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	310
Periode:	n.v.t.	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	N.v.t.
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Verslag	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop				
Omschrijving:	Leesdossier Het leesdossier bestaat uit: - De verslagen van 2 literaire werken. De literaire werken worden gekozen door de leerling en goedgekeurd door de docent. De verslagen zijn uitgewerkt volgens de gegeven opzet, waarvan de reflectievragen over deze boeken gemaakt zullen worden via het daarvoor aangewezen digitale platform. - Verslaglegging van 8 Engelse artikelen uit een door de lesgevende docent gekozen magazine. De opdrachten zijn gemaakt volgens de gegeven opzet. Het leesdossier komt mede aan de orde in de toets Spreekvaardigheid (A6). Eindcontrole: Inleveren via de ELO 19 februari 2027 om 23:59 uur Het leesdossier dient ingeleverd te worden via Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatpercentage van hoger dan 30%, zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er fraude of plagiaat is vastgesteld door de lesgevende docent, treedt artikel 8-10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. De leerling dient het dossier aan te passen voor de herkansingsdatum 5 maart 2027 om 23:59. Mocht dit na de revisie nog niet voldoende zijn, zal artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking treden en wordt de leerling verplicht dit op school te verbeteren. Overduidelijk AI-gebruik zal ook op dezelfde manier worden beoordeeld. Voor je leesdossier krijg je punten die meetellen voor het schoolexamen gesprekken voeren (C1) in vwo 6. Voor puntenverdeling: zie handleiding leesdossier Engels. Let op! Bij te laat inleveren worden er geen punten toegekend. Het dossier moet met een voldoende gewaardeerd zijn om deel te kunnen nemen aan het Centraal Examen.				

Frans VWO 6

Methode: Grandes lignes 6e editie en los materiaal

Onderdeel:	PTA VWO 5 Literaire ontwikkeling (601, 10%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Mondelinge presentatie (602, 10%)

Onderdeel:	Gespreksvaardigheid – gesprekken voeren				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Mondeling	Weging SE (in %):	15
Tijdsduur (min.):	25	Soort toets:	Mondeling	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Domein C: Gespreksvaardigheid Subdomein C1: Gesprekken De kandidaat kan: - adequaat reageren in sociale contacten met doeltaalgebruikers; - informatie vragen en verstrekken; - uitdrukking geven aan gevoelens; - zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden; - strategieën toepassen om een gesprek voortgang te doen vinden. Dit domein wordt getoetst door middel van een mondeling dat bestaat uit drie onderdelen: - Voorstellen - Gesprek naar aanleiding van een frequente alledaagse situatie (restaurant, hotel, camping, VVV, winkel, museum) - Mening uiten naar aanleiding van enkele stellingen en in tweetal gesprek hierover voeren. De stellingen voor dit onderdeel zijn van tevoren bekend en worden voorbereid in de lessen. Het mondeling vindt plaats in tweetallen.				

Onderdeel:	Literatuur				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk, open boek	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E1, E2, E3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Zelf aangelegd literatuurdossier, gelezen boekje				
Omschrijving:	Literaire ontwikkeling Dit schooljaar staat de periode van de 1800 tot heden centraal. In de les behandelen we de literaire kenmerken, begrippen en tekstsoorten die met bovenstaande periode te maken hebben. We behandelen ook tekstfragmenten. Aan het eind van de periode volgt er een openboektoets, waarin begrip en toepassing van de behandelde begrippen en literaire kenmerken getoetst wordt. Ook wordt er 1 boekje naar keuze van de lijst gelezen. Dit wordt getoetst door middel van enkele meerkeuzevragen op hetzelfde tentamen.				

Onderdeel:	Examenidioom SSL lijst				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	622
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:		Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	In de toetsweek wordt de hele lijst van SSL vwo Frans (https://www.sslleiden.nl/files/voorbereiding/V_FR_Woordenlijsten.pdf) getoetst.				

Onderdeel:	Luistervaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	3 (25 januari)	Wijze van toetsing:	Digitaal via Woots	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	+/- 60	Soort toets:	Digitaal	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	Kijk- en luistervaardigheid De kandidaat kan: - aangeven welke informatie relevant is, gegeven een vaststaande behoefte; - de hoofdgedachte van een tekst aangeven; - de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven; - conclusies trekken met betrekking tot intenties, opvattingen en gevoelens van de spreker(s); - anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek; - aantekeningen maken als strategie om een tekst aan te pakken. Dit domein wordt getoetst door middel van afname van de officiële kijk-/luistertoets zoals aangeleverd door het CITO. Afname gebeurt online via Woots, op 25 januari.				

Onderdeel:	Schrijfvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	632
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D1, D2	Eindtermen niet verplicht:		Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek NF en FN				
Omschrijving:	Schrijfvaardigheid Leerling schrijft een essay over een van de thema's die aangeboden worden. In dit essay wordt duidelijk dat de leerling kan reageren op Frans bronmateriaal en dat hij op duidelijke wijze zijn standpunt kan onderbouwen (niveau B1-B2). Het schoolexamen wordt digitaal afgenomen.				

Onderdeel:	Handelingsdeel: Leesvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	n.v.t.	Code SE:	633
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Digitaal via eindexamensite	Weging SE (in %):	0
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Digitaal	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	-	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	-				
Omschrijving:	Gedurende het jaar werkt de leerling aan het afronden van een digitaal taalportfolio. Dit portfolio moet uiterlijk 19 maart 2026 voldoende afgerond zijn. Dit betekent: het persoonlijk aanbod aan examenwerk dat klaarstaat op eindexamensite is gedaan. Het gaat hier om een aantal formatieve toetsen die serieus gedaan moeten zijn. Er is geen minimaal cijfer aan verbonden. Per persoon verschilt het aanbod. Dit aanbod wordt bepaald aan de hand het leesvaardigheidsniveau van de betreffende leerling. Let op: wanneer de leerling een van beide delen, of beide delen, niet met een voldoende afrondt op uiterlijk19 maart 2026, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking. Wanneer het handelingsdeel niet op 8 april alsnog is afgerond met een voldoende, dan wordt leerling uitgesloten van het centraal examen.				

Geschiedenis VWO 6

Methode: MEMO

Onderdeel:	PTA VWO 4 Researchopdracht (601, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Geschiedenis van de rechtsstaat (602, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Tentamen Tijdvak 7 en 8 (603, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Tentamen Tijdvak 9 (604, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Tentamen Tijdvak 10 (605, 5%)

Onderdeel:	Tentamen HC 1 Lage Landen 1050-1700 en HC 2 Verlichting 1650-1900 (alleen 1e leidende vraag)				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	AC	Eindtermen niet verplicht:	B	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands				
Omschrijving:	**Domein A: historisch besef.** De volgende historische denk-en redeneerwijzen staan centraal: • De kenmerkende aspecten van de tijdvakken 2 t/m 7 kunnen worden uitgelegd en toegepast (eindterm 2); • Oorzaak en gevolg (eindterm 6); • Feiten en meningen (eind term 7); • Tijd- en plaatsgebondenheid (eindterm 7); • Het ondersteunen van uitspraken met behulp van argumenten (eindterm 7). **Domein B: oriëntatiekennis.** HC 1: Steden en burgers in de Lage Landen 1050 – 1700. De volgende leidende vragen staan centraal: • Wat maakte de opkomst van een stedelijke burgerij in de Nederlandse gewesten mogelijk (1050–1302)? • Welke invloed hadden sociaaleconomische en politieke ontwikkelingen op de positie van de stedelijke burgerij in de Nederlandse gewesten (1302- 1602)? • In hoeverre bepaalde de burgerij de ontwikkelingen in de Republiek in de Gouden Eeuw (1602-1700)? HC 2: Verlichting 1650-1900. De volgende leidende vragen staan centraal:				

	• Welke ideeën ontstonden tijdens de Verlichting over een meer rechtvaardige samenleving (1650-1789)? HC 1 is gekoppeld aan de relevante kenmerkende aspecten van tijdvak 4, 5 en 6. HC 2 is gekoppeld aan de relevante kenmerkende aspecten van tijdvak 7 en 8. **Domein C: thema** In het gehele examenprogramma geschiedenis voor VWO zijn thema HC 1 en 2 opgenomen als thema. De leerling kan met dit thema op grond van situaties in de verschillende tijdvakken 4 en 5, 6 en 7 ontwikkelingen op langere termijn beschrijven. **Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie.** Je kunt belangrijke denkers noemen en hun opvattingen over de relatie tussen staat en onderdanen.

Onderdeel:	Tentamen HC 2 Verlichting 1650-1900 (2e en 3e leidende vraag) en HC 4 Duitsland in Europa 1918-1991				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Schrifelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	ACD	Eindtermen niet verplicht:	B	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands				
Omschrijving:	**Domein A: historisch besef.** De volgende historische denk-en redeneerwijzen staan centraal: • De kenmerkende aspecten van de tijdvakken 7, 8, 9 en 10 kunnen worden toegepast en uitgelegd (eindterm 2); • Het analyseren van een spotprent. **Domein B: oriëntatiekennis.** HC 2: Verlichting 1650-1900. De volgende leidende vragen staan centraal: • Hoe werden verlichte ideeën tijdens de democratische revoluties in de Verenigde Staten en Frankrijk in de praktijk gebracht (1776–1813)? • In welke mate bepaalden verlichtingsideeën de politieke cultuur in Europa (1813-1900)? HC 2 is gekoppeld aan de relevante kenmerkende aspecten van tijdvak 7 en 8. HC 4: Duitsland in Europa 1918 – 1991. De volgende leidende vragen staan centraal: • Wat leidde tot de opkomst van het nationaalsocialisme en welke gevolgen had dit voor Duitsland en Europa (1918-1945)? • Hoezeer beïnvloedde het ontstaan en het verloop van de Koude Oorlog de geschiedenis van Duitsland na de Tweede Wereldoorlog (1945-1961)? • Wat verklaart de hereniging van de beide Duitslanden en hun succesvolle integratie in Europa (1961-1991)? HC 4 is gekoppeld aan de relevante kenmerkende aspecten van tijdvak 9 en 10. **Domein C: thema** In het gehele examenprogramma geschiedenis voor VWO zijn HC 2 en HC 4 opgenomen als thema. De leerling kan met dit thema op grond van situaties in de verschillende tijdvakken 7 t/m 10 ontwikkelingen op langere termijn beschrijven. **Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie.** Je kunt belangrijke denkers noemen en hun opvattingen over de relatie tussen staat en onderdanen.				

Onderdeel:	HC 3 China 1842-2001				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	ACD	Eindtermen niet verplicht:	B	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands				
Omschrijving:	**Domein A: historisch besef.** De volgende historische denk-en redeneerwijzen staan centraal: • De kenmerkende aspecten van de tijdvakken 9 en 10 kunnen worden toegepast en uitgelegd. (eindterm 2); • Het ondersteunen van uitspraken met behulp van argumenten (eindterm 7); • Continuïteit en verandering (eindterm 4); • Het analyseren van een spotprent. **Domein B: oriëntatiekennis.** HC 3: China 1842 – 2001. De volgende leidende vragen staan centraal: • Waardoor verloor China zijn positie als regionale grootmacht (1842-1911)? • Waardoor ontstond de Volksrepubliek China (1912-1949)? • Waardoor heeft de Volksrepubliek zich kunnen ontwikkelen tot een grootmacht (1949-2001)? HC 3 is gekoppeld aan de relevante kenmerkende aspecten van tijdvak 8,9 en 10. **Domein C: thema** In het gehele examenprogramma geschiedenis voor VWO is HC 3 opgenomen als thema.				

Onderdeel:	Kennistoets algemene oriëntatie wereldgeschiedenis				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	632
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	60	Soort toets:	Schriftelijk tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	AC	Eindtermen niet verplicht:	B E	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	WB NL, bijlage met kenmerkende aspecten				
Omschrijving:	**Domein B: oriëntatiekennis.** Kennistoets: algemene oriëntatie op de wereldgeschiedenis. Je laat zien algemene kennis te hebben van de kenmerkende aspecten die zijn geformuleerd voor de tijdvakken 1 tot en met 10.				

Onderdeel:	Geschiedenisportfolio (handelingsdeel)				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	110 / 210 / 310
Periode:	1, 2, 3	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	0
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Portfolio	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C	Eindtermen niet verplicht:	B	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop				
Omschrijving:	**Domein C: thema.** Geschiedenisportfolio: in het gehele examenprogramma geschiedenis voor vwo is dit handelingsdeel opgenomen als thema. Je werkt per periode zelfstandig en in je eigen tempo aan je basiskennis. Je laat voor de deadline, of uiterlijk op de dag van de deadline, zien te beschikken over het gewenste niveau: minimaal 75% goed voor alle uitgezette trainingen in de betreffende periode. Het portfolio is afgerond en voldoende wanneer de lesgevende docent een 'V' in Magister zet in de kolomkop 110, 210 of 310. Is het portfolio in een periode niet afgerond, dan zet de docent een 'O' en treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking. Periode 1: HC1 moet afgerond zijn met minimaal 75% goed voor 28-10-2026 23:59. Periode 2: HC2&4 moeten afgerond zijn met minimaal 75% goed voor 12-01-2027 23:59. Periode 3: HC3 moet afgerond zijn met minimaal 75% goed voor 19-03-2027 23:59.				

GLV VWO 6

Methode: Geen

Onderdeel:	PTA VWO 4 Hst 1 en 2 Christendom (601, 10%)
Onderdeel:	PTA VWO 4 Reflectieverslag (602, 15%)
Onderdeel:	PTA VWO 4 Hst 3, 4 en 5 Christendom (603, 15%)
Onderdeel:	PTA VWO 4 Kerkenopdracht (604, 20%)
Onderdeel:	PTA VWO 5 Filmverslag (605, 5%)
Onderdeel:	PTA VWO 5 Proeve van Ethiek (606, 15%)

Onderdeel:	Reflectieopdracht				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	621
Periode:	1 en 2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Verslag	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	-	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Laptop, internet				
Omschrijving:	Reflectieopdracht n.a.v. programma's Adieu God. Inleverdatum: 18 december 2026 Het werkstuk dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Deze opdracht wordt nagekeken nav een vooraf gegeven rubric. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 25% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				

Lichamelijke Opvoeding VWO 6

Methode: Atheneum 4, Atheneum 5, Atheneum 6

Onderdeel:	PTA VWO 4 (45%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 (30%)

Onderdeel:	Trendsport				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	611
Periode:	1	Wijze van toetsing:	Praktijk	Weging SE (in %):	5
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Praktijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B5	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	Kwalitatief deelnemen aan beweegactiviteit die niet direct door school aangeboden kan worden				

Onderdeel:	Sport Oriëntatie Keuze (SOK) Aanbod van twee beweegactiviteiten die aangeboden vanuit school				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	612
Periode:	1	Wijze van toetsing:	Praktijk	Weging SE (in %):	5
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Praktijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	Bewuste keuze kunnen maken vanuit eigen kwaliteit en interesse				

Onderdeel:	SOK				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	613
Periode:	2	Wijze van toetsing:	Praktijk	Weging SE (in %):	5
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Praktijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	Bewuste keuze kunnen maken vanuit eigen kwaliteit en interesse				

Onderdeel:	Zelfregulerend				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	614
Periode:	1,2	Wijze van toetsing:	Praktijk	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Praktijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	Een activiteit op gang houden in verschillende (spel)situaties				

Natuurkunde VWO 6

Methode: Malmberg NOVA, vwo, relaese 3.0

Onderdeel:	PTA VWO 4 Keuzekatern 1: Biofysica of Geofysica (601, 8%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Keuzekatern 2: Kern- en deeltjesprocessen (602, 8%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 H11 stof- en materiaaleigenschappen (603, 8%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Praktische vaardigheden (practicum toets) (604, 8%)

Onderdeel:	H13 Gravitatie, H1 Bewegingen beschrijven, H2 Kracht en beweging, H3 energie omzettingen				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Schriftelijke toets	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	C1, C2, C3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Binas, gewone rekenmachine				
Omschrijving:	Domein C wordt getoetst met alles over bewegingen, krachten en energie.				

Onderdeel:	Praktische vaardigheden				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	621
Periode:	2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	8
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	Verslag	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A, I2, I3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Binas, gewone rekenmachine				
Omschrijving:	Een natuurkundig fenomeen analyseren, Inleveren 6 juni 2027 in magister, iedere dag later is een cijferpunt minder. Er wordt digitaal materiaal aangeleverd en een verslag.				

Onderdeel:	H12 Quantumwereld, H5 trillingen en golven, H8 ioniserende straling				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	622
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	F1, B1, B2, E2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Binas, gewone rekenmachine				
Omschrijving:	Quanta, diffractie en interferentie, energieniveau's en spectra, tunneling, trillingen, lopende en staande golven, gezondheidseffecten van straling, stralingsbronnen en medische beeldvorming.				

Onderdeel:	H14 Natuurwetten en modellen, H4 elektrische systemen, H6 elektrische en magnetische golven, H7 elektromagnetische straling en materie				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW 3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	D1, D2	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:					
Omschrijving:	Modellen analyseren, analyseren van elektrische circuits, elektrische en magnetische velden, Lorentzkracht, inductiespanning, elektromagnetisch spectrum, straling van sterren analyseren, energieniveaus en fotonen, levenscyclus van een ster.				

Nederlands VWO 6

Methode: Talent vwo 6 en Troubadour bovenbouw

Onderdeel:	Schrijfvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	120	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	Domein C en Domein D	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands				
Omschrijving:	Het schrijven van een gedocumenteerd betoog				

Onderdeel:	Literatuurgeschiedenis + boekenlijst				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	35
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	Domein E	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Vragen n.a.v. de boekenlijst en de literatuurgeschiedenis vanaf 1945				

Onderdeel:	Mondelinge taalvaardigheid				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	622
Periode:	2,3	Wijze van toetsing:	Mondeling in de les	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Debat	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	Domein B en Domein D	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Deelnemen aan een debat				

Onderdeel:	Tekstanalyse				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	60	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	Domein A en Domein D	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Geen				
Omschrijving:	Theorie- en toepassingsvragen m.b.t. tekstanalyse				

NLT VWO 6

methode: gecertificeerde modules van verenigingnlt.nl/modules/

Subdomein B1 moet minimaal een score van 8 punten hebben
Subdomein B2 moet minimaal een score van 5 punten hebben
Van subdomeinen C1 en C2 moet er minstens één een score van 3 of meer punten hebben
Van subdomeinen D1 en D2 moet er minstens één een score van 3 of meer punten hebben
Van subdomeinen E1 en E2 moet er minstens één een score van 3 of meer punten hebben
Van subdomeinen F1 en F2 moet er minstens één een score van 3 of meer punten hebben
Minimaal 5 subdomeinen van C1, C2, D1, D2, E1, E2, F1 en F2 moeten elk minimaal een score van 3 punten hebben

Onderdeel:	PTA VWO 4 Forensisch onderzoek – toets (601, 4%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Forensisch onderzoek – opdrachten (602, 6%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Hart en vaten – toets (603, 4%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Hart en vaten – opdrachten (604, 6%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Meten en interpreteren – toets (605, 3%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Meten en interpreteren – opdrachten (606, 7%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Blik op nanowereld – toets (607, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 4 Blik op nanowereld – opdrachten (608, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Moleculaire gastronomie – toets (609, 6%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Moleculaire gastronomie – opdrachten (610, 4%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Biosensoren – toets (611, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Biosensoren – opdrachten (612, 5%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Lab on a chip – toets (613, 4%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Lab on a chip – opdrachten (614, 6%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Fijnstof – toets (615, 4%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Fijnstof – opdrachten (616, 6%)

Onderdeel:	**Kijken en zien - toets**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	617
Periode:	TW 1	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	6
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	
Domeinen en punten:	B1-2, B2-1, C1-2, D1-1, F1-1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	
Hulpmiddelen:	binas, rekenmachine				
Omschrijving:	B1: Interdisciplinariteit B2: Wisselwerking tussen natuurwetenschap en technologie C1: Processen in levende natuur, aarde en ruimte D1: De gezonde en zieke mens F1: Fundamentele theorieën				

Onderdeel:	**Kijken en zien - opdrachten**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	618
Periode:	inleveren laatste NLT-les voor TW 1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	4
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Portfolio	Code rapport:	
Domeinen en punten:	B1-2, B2-1, C1-2, D1-1, F1-1	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	
Hulpmiddelen:	binas, rekenmachine				
Omschrijving:	Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				

Onderdeel:	**Hersenen en leren - toets**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	619
Periode:	TW 2	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	7
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	
Domeinen en punten:	B1-2, B2-1, D1-3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	
Hulpmiddelen:	binas, rekenmachine				
Omschrijving:	B1: Interdisciplinariteit B2: Wisselwerking tussen natuurwetenschap en technologie D1: De gezonde en zieke mens Ik kan natuurwetenschappelijke en wiskundige concepten gebruiken bij het verklaren van interdisciplinaire processen in het menselijk lichaam (bij gezonde en zieke mensen) en bij het analyseren van interdisciplinaire vraagstukken met betrekking tot bescherming, diagnose, genezing, verzorging of revalidatie van mensen.				

Onderdeel:	**Hersenen en leren - opdrachten**				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	620
Periode:	inleveren laatste NLT-les voor TW 2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	3
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Portfolio	Code rapport:	
Domeinen en punten:	B1-2, B2-1, D1-3	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	
Hulpmiddelen:	binas, rekenmachine				
Omschrijving:	Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				

Scheikunde VWO 6

Methode: Chemie 4 VWO, 5 VWO en 6 VWO editie 7

Onderdeel:	PTA VWO 5 Zuren en basen (601, 10%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Praktische opdracht Kwalitatief / Kwantitatief onderzoek (602, 20%)

Onderdeel:	PTA VWO 5 Petrochemie, Koolstofchemie, Gaschromatografie en Kunststoffen (603, 10%)

Onderdeel:	Zouten, Redoxreacties, Grootschalige productie en Redox in de praktijk				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	**A** Vaardigheden **T6** Duurzaamheid T6.1 t/m T6.5	Eindtermen niet verplicht:	M1: M1.1, M1.7, M1.10, M1.11 M3: M3.1, M3.2, M3.9, M3.10 M4: M4.1, M4.2 M5: M5.1 R1: R1.1, R1.3, R1.10 t/m R1.14 T1: T1.1, T1.2, T1.3 T2: T2.1, T2.2, T2.3 T5: T5.1, T5.2	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Rekenmachine, Binas				
Omschrijving:	<u>H4: Zouten</u> Verhoudingsformules maken; oplos-, indamp- en oplosvergelijkingen opstellen; ionen aantonen <u>H9: Redoxreacties</u> Omschrijven wat corrosie is en op welke manieren je dit kunt voorkomen; met behulp van halfreacties een totaalvergelijking opstellen; werking van de elektrochemische cel en batterijen uitleggen <u>H14: Grootschalige productie</u> Atoomeconomie, rendement en E-factor berekenen; processen aan de hand van de twaalf principes van de groene chemie vergelijken <u>H17: Redox in de praktijk</u> De werking van een brandstofcel uitleggen; zelf halfreacties opstellen				

Onderdeel:	Oplossen en mengen, Reactiesnelheid en evenwicht, Energie en duurzaamheid en Biochemie				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	**A** Vaardigheden	Eindtermen niet verplicht:	M1: M1.1, M1.2, M1.3 M2: M2.1, M2.2, M2.3 M3: M3.1, M3.5 t/m M3.9 M5: M5.1 R1: R1.15, R1.16, R1.17 R3: R3.1, R3.2 R4: R4.1, R4.2, R4.3 R5: R5.1 t/m R5.5 R&A1: R&A1.6 R&A3: R&A3.1 T5: T5.1, T5.2 L1: L1.1 t/m L1.6 L2: L2.1, L2.2, L2.3	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Rekenmachine, Binas				
Omschrijving:	H5: Oplossen en mengen Op moleculair niveau uitleggen of een stof hydrofiel of hydrofoob is; polariteit bij moleculen verklaren; dipool-dipoolbindingen, ion-dipoolbindingen benoemen; waterstofbruggen tekenen; werking van emulgatoren verklaren H6: Reactiesnelheid en evenwicht Reactiesnelheid beschrijven met het botsende deeltjesmodel; evenwichtsreactie beschrijven; evenwichtsvoorwaarde opstellen; verschuiving evenwichten omschrijven H8: Energie en duurzaamheid Energiediagrammen tekenen; reactiewarmte berekenen H15: Biochemie Structuurformules tekenen van en reactievergelijkingen maken met koolhydraten, vetten en eiwitten; bouw van DNA en RNA omschrijven; eiwitsynthese met behulp van transcriptie en translatie afleiden				

Onderdeel:	Atoombouw en binding, Chemisch rekenen, Molecuulbouw en reactiemechanismen en Innovatieve materialen				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	20
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Schriftelijk	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	**A** Vaardigheden	Eindtermen niet verplicht:	M1: M1.1 t/m M1.4, M1.6, M1.12, M1.15 t/m M1.17 M4: M4.2 M5: M5.1 M6: M6.1 R2: R2.4, R2.5 R&A1: R&A1.1, R&A1.2, R&A1.3	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Rekenmachine, Binas				
Omschrijving:	H1: Atoombouw en binding				

	De atoombouw beschrijven; bindingen in moleculaire stoffen, zouten en metalen beschrijven H3: Chemisch rekenen Rekenen met mol, molaire massa, molariteit, molair volume; rekenen aan reacties H16: Molecuulbouw en reactiemechanismen Met behulp van octetregel Lewisstructuren tekenen; ruimtelijke bouw van molecuul of ion voorspellen; werken met reactiesnelheidsvergelijking; mesomere grensstructuren tekenen en elektronenverplaatsing aangeven H18: Innovatieve materialen Ionair en covalent keramiek beschrijven; eigenschappen van innovatieve materialen verklaren *Hierbij is een bonus te verdienen door het resultaat van de scheikunde-olympiade*

Tekenen VWO 6

Methode: Kunstboek, Beeldende Begrippen, Syllabus centraal examen tekenen VWO

Onderdeel:	Kunstgeschiedenissen en Inclusieve kunstgeschiedenis				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	18
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A Theorie	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	NL Woordenboek				
Omschrijving:	De kandidaat kan mede op basis van bronnen materiaal het beeldend werk van kunstenaars en vormgevers beschrijven, onderzoeken en interpreteren, rekening houdend met tijd, plaats, functie, kunstopvattingen, normen en waarden en de historische ontwikkeling vanaf de klassieke oudheid tot heden. BB: Hfdst.5 Beeldende aspecten KB: 3.2 Renaissance, 3.4 Barok, 4.2 Romantiek, 5.2 Expressionisme, 5.5 Constructivisme, 5.7 Bauhaus, 5.8 Functionalistische architectuur, 5.11 Surrealisme, 5.12 Socialistisch realisme en nationaalsocialisme, 5.13 Van ver-Modernisme en niet-westerse kunst, 6.11 Environments, 6.18 Architectuur en toegepaste kunst Syl: blz. 4 t/m 30 Kunstgeschiedenissen, Inclusieve kunstgeschiedenis.				

Onderdeel:	Praktische opdracht 1				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	612
Periode:	1	Wijze van toetsing:	2D product inleveren	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	PO	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B Praktijk	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	De kandidaat kan gestructureerde probleemstellingen met betrekking tot zowel autonome als toegepaste beeldende kunst en vormgeving onderzoeken en de daaruit ontwikkelde ideeën in een beeldende verwerking uitvoeren, daarbij beeldende middelen aanwenden in een doelgericht werkproces, en het werk zo presenteren dat de beschouwer inzicht krijgt in het werkproces. **Praktische opdracht 1** De kandidaat maakt een keuze uit verschillende titels van het CPE 2026 **Alle praktische opdrachten per periode dienen persoonlijk bij de docent te worden ingeleverd. Uiterlijk 29-10-2026.** **Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor het werkstuk.** Indien er sprake is van fraude of plagiaat, treedt artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				

Onderdeel:	Ideologische revoluties en Technische en wetenschappelijke ontwikkelingen				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	18
Tijdsduur (min.):	90	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A Vaktheorie	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	NL Woordenboek				
Omschrijving:	De kandidaat kan mede op basis van bronnen materiaal het beeldend werk van kunstenaars en vormgevers beschrijven, onderzoeken en interpreteren, rekening houdend met tijd, plaats, functie, kunstopvattingen, normen en waarden en de historische ontwikkeling vanaf de klassieke oudheid tot heden. BB: Hfdst. 6 Materialen en technieken KB: 2.4 Gotiek, 7.2 Ai Weiwei Syl: blz. 31 t/m 59, Ideologische revoluties, Technische en wetenschappelijke ontwikkelingen				

Onderdeel:	Praktische opdracht 2				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	622
Periode:	2	Wijze van toetsing:	2D product inleveren	Weging SE (in %):	25
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	PO	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	B Praktijk	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	n.v.t.				
Omschrijving:	De kandidaat kan gestructureerde probleemstellingen met betrekking tot zowel autonome als toegepaste beeldende kunst en vormgeving onderzoeken en de daaruit ontwikkelde ideeën in een beeldende verwerking uitvoeren, daarbij beeldende middelen aanwenden in een doelgericht werkproces, en het werk zo presenteren dat de beschouwer inzicht krijgt in het werkproces. **Praktische opdracht 2** De kandidaat maakt een keuze uit verschillende titels van het CPE vanaf 2020 t/m 2025 **Alle praktische opdrachten per periode dienen persoonlijk bij de docent te worden ingeleverd. Uiterlijk 14-01-2027.** **Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor het werkstuk.** Indien er sprake is van fraude of plagiaat, treedt artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				

Onderdeel:	Beeldbeschouwing				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	631
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	5
Tijdsduur (min.):	n.v.t.	Soort toets:	PO	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A2 Beschouwen	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	PC				
Omschrijving:	De kandidaat kan twee- en driedimensionale beelden en vormen beschouwen tijdens een museumbezoek en kan deze beschouwing verwoorden in een schriftelijke beeldanalyse. Hierbij gaat het om een vergelijkende reflectie van twee schilderijen uit een door de docent aangegeven periode **Inleveren uiterlijk 19-03-2027.** **Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor het werkstuk**				

Onderdeel:	Kijken met nieuwe ogen				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	632
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	9
Tijdsduur (min.):	45	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A Theorie	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	NL Woordenboek				
Omschrijving:	De kandidaat kan mede op basis van bronnen materiaal het beeldend werk van kunstenaars en vormgevers beschrijven, onderzoeken en interpreteren, rekening houdend met tijd, plaats, functie, kunstopvattingen, normen en waarden en de historische ontwikkeling. BB en KB worden bekend geacht. Syl: blz. 4 t/m 71 Kunstgeschiedenissen, Inclusieve kunstgeschiedenis, Ideologische revoluties en Technische en wetenschappelijke ontwikkelingen, Kijken met nieuwe ogen				

Wiskunde A VWO 6

Methode: Getal en Ruimte (12e editie)

Onderdeel:	Hoofdstuk 7				
Leerjaar:	5	Herkansing:	Nee	Code SE:	601
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Digitaal	Weging SE (in %):	5
Tijdsduur (min.):	60 minuten	Soort toets:	-	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E7	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	eigen laptop, eigen aantekeningen				
Omschrijving:	Statistiek en ICT Je beheerst statistisch ICT- om grote datasets te interpreteren en te analyseren.				

Onderdeel:	Hoofdstuk 2, hoofdstuk 4, hoofdstuk 6, hoofdstuk 9 en hoofdstuk 11				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120 minuten	Soort toets:	-	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	E1, E2, E3, E4, E5, E6	Eindtermen niet verplicht:	B2	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Grafische Rekenmachine (in NL examenstand)				
Omschrijving:	De kandidaat kan telproblemen structureren en schematiseren en dat gebruiken bij berekeningen en redeneringen. • De kandidaat kan bij een probleemstelling die zich leent voor een statistische aanpak een plan maken om antwoord op de probleemstelling te verkrijgen, waarbij geschikte variabelen worden gekozen; • De kandidaat kan verkregen data verwerken in een geschikte tabel of grafiek en deze op waarde interpreteren; • De kandidaat kan de verkregen data samenvatten in voor de probleemstelling geschikte maten en hieraan interpretaties verbinden; • De kandidaat kan het kansbegrip gebruiken om bij een toevalsproces de kans op een bepaalde uitkomst of gebeurtenis te bepalen aan de hand van een diagram, combinatoriek, kansregels en simulatie; • De kandidaat kan aangeven in welke situatie een toevalsvariabele een bepaalde kansverdeling bezit en van die verdeling de karakteristieken verwachtingswaarde en standaardafwijking hanteren. De kandidaat kan in een probleemsituatie op basis van steekproefgegevens een uitspraak doen over een populatie, de betrouwbaarheid daarvan kwantificeren en het resultaat duiden in termen van de context.				

Onderdeel:	Hoofdstuk1, hoofdstuk 3, hoofdstuk 5, hoofdstuk 12 en §13.1 en §13.2				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120 minuten	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	-	Eindtermen niet verplicht:	A, B1, C1, C2, D1	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Grafische Rekenmachine (in NL examenstand)				
Omschrijving:	• De kandidaat kan berekeningen uitvoeren met getallen en variabelen, daarbij gebruik maken van rekenkundige en algebraïsche basisbewerkingen en van het werken met haakjes; • De kandidaat kan van eerstegraadsfuncties, tweedegraadsfuncties, machtsfuncties en goniometrische functies de kenmerken in grafiek, tabel en formule herkennen en gebruiken; • De kandidaat kan hierbij formules en functievoorschriften opstellen en bewerken, de bijbehorende grafieken tekenen, vergelijkingen en ongelijkheden oplossen met algebraïsche methoden zonder gebruik van ICT, en daar waar nodig met numerieke of grafische methoden met inzet van ICT, en de uitkomst interpreteren in termen van een context; • De kandidaat kan het gedrag van een rij herkennen en beschrijven en berekeningen aan een rij uitvoeren, ten minste in het geval van rekenkundige en meetkundige rijen.				

Onderdeel:	Hoofdstuk 8, hoofdstuk 10, §13.3 en §13.4 en hoofdstuk 14, keuzeonderwerp				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	35
Tijdsduur (min.):	120 minuten	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	F	Eindtermen niet verplicht:	A, C, D2, D3	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Grafische Rekenmachine (in NL examenstand)				
Omschrijving:	• De kandidaat kan van exponentiële functies en logaritmische functies de kenmerken in grafiek, tabel en formule herkennen en gebruiken; • De kandidaat kan hierbij formules en functievoorschriften opstellen en bewerken, de bijbehorende grafieken tekenen, vergelijkingen en ongelijkheden oplossen met algebraïsche methoden zonder gebruik van ICT, en daar waar nodig met numerieke of grafische methoden met inzet van ICT, en de uitkomst interpreteren; • De kandidaat kan het veranderingsgedrag van allerlei grafieken of functies relateren aan differentiequotiënten, toenamediagrammen en hellinggrafieken en daarbij een relatie leggen met de probleemsituatie; • De kandidaat kan van eerstegraadsfuncties, tweedegraadsfuncties, machtsfuncties, exponentiële functies en logaritmische functies de afgeleide bepalen, de rekenregels voor het differentiëren gebruiken en aan de hand van de afgeleide het veranderingsgedrag van een functie beschrijven.				

Wiskunde B VWO 6

Methode: Getal en Ruimte (12 e editie)

Onderdeel:	Hoofdstuk 1, hoofdstuk 4, hoofdstuk 5, hoofdstuk 8, hoofdstuk 9 en hoofdstuk 12				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	611
Periode:	TW1	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120 minuten	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A	Eindtermen niet verplicht:	B1, B2, B3, B5, D	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Grafische Rekenmachine (in NL examenstand)				
Omschrijving:	• De kandidaat kan formules interpreteren en bewerken, bij een verband tussen twee variabelen, een grafiek tekenen in een assenstelsel en bepalen of een gegeven formule herschreven kan worden als functievoorschrift; • De kandidaat kan grafieken tekenen en herkennen van de volgende standaardfuncties: machtsfuncties met rationale exponenten, exponentiële functies, logaritmische functies, goniometrische functies en de absolutewaardefunctie en kan van deze verschillende typen functies de karakteristieke eigenschappen benoemen en gebruiken; • De kandidaat kan functievoorschriften opstellen, bewerken, combineren, de bijbehorende grafieken tekenen en aan de hand van een functievoorschrift zonder hulpmiddelen kwalitatieve uitspraken doen over de functie en haar grafiek; • De kandidaat kan vergelijkingen, ongelijkheden en stelsels van twee lineaire vergelijkingen oplossen en de oplossingen interpreteren; • De kandidaat kan bij periodieke verschijnselen formules opstellen en bewerken, de bijbehorende grafieken tekenen, vergelijkingen oplossen en hierbij de periodiciteit met inzicht gebruiken.				

Onderdeel:	Hoofdstuk 3, hoofdstuk7, hoofdstuk 10 en hoofdstuk 14				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	621
Periode:	TW2	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120 minuten	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A, E1	Eindtermen niet verplicht:	E2, E3, E4	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Grafische Rekenmachine (in NL examenstand)				
Omschrijving:	• De kandidaat kan meetkundige eigenschappen van objecten onderzoeken en bewijzen en kan daarbij gebruik maken van meetkundige en algebraïsche technieken en van ICT; • De kandidaat kan eigenschappen en onderlinge ligging van punten, lijnen, cirkels en andere geschikte figuren onderzoeken met behulp van algebraïsche voorstellingen, kan in een gegeven of zelfgekozen coördinatenstelsel algebraïsche voorstellingen van figuren opstellen en kan algebraïsche voorstellingen gebruiken om meetkundige problemen op te lossen; • De kandidaat kan met behulp van vectoren en inproducten eigenschappen van figuren in het vlak afleiden en berekeningen uitvoeren; • De kandidaat kan de aangegeven technieken toepassen in geschikte natuurwetenschappelijke en technische situaties.				

Onderdeel:	Hoofdstuk 2, hoofdstuk 6, hoofdstuk 11, hoofdstuk 13 en hoofdstuk 15				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Ja	Code SE:	631
Periode:	TW3	Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Weging SE (in %):	30
Tijdsduur (min.):	120 minuten	Soort toets:	Tentamen	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	A	Eindtermen niet verplicht:	B4, B6, C1, C2, C3	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	Grafische Rekenmachine (in NL examenstand)				
Omschrijving:	• De kandidaat kan de inverse van een functie begripsmatig hanteren, opstellen en gebruiken; • De kandidaat kan het asymptotisch gedrag van functies bepalen en dit met limietberekening aantonen. De kandidaat kan de eerste en tweede afgeleide van een functie begripsmatig interpreteren en gebruiken om die functie te onderzoeken en de eerste en tweede afgeleide gebruiken in toepassingen; • De kandidaat kan de eerste en tweede afgeleide van functies bepalen met behulp van de regels voor het differentiëren en daarbij algebraïsche technieken gebruiken; • De kandidaat kan in geschikte toepassingen een bepaalde integraal opstellen en exact berekenen.				

Onderdeel:	Wiskundedag				
Leerjaar:	6	Herkansing:	Nee	Code SE:	632
Periode:	3	Wijze van toetsing:	Mondeling	Weging SE (in %):	10
Tijdsduur (min.):	Hele dag	Soort toets:	Presentatie	Code rapport:	-
Eindtermen verplicht:	-	Eindtermen niet verplicht:	-	Weging rapport:	-
Hulpmiddelen:	A, F				
Omschrijving:	**Wiskunde-B tijdens een wiskundedag op woensdag 3 maart 2027** In de ochtend werken de kandidaten in groepjes van 3 of 4 aan een wiskundig onderwerp en bereiden zij een presentatie voor. In de middag presenteren zij deze voor hun hele lesgroep. Wanneer een kandidaat met geldige reden niet aanwezig is op deze wiskundedag, moet hij een schriftelijk verslag maken over een wiskundig onderwerp die binnen 3 weken nadat de kandidaat deze opdracht heeft gekregen, moet worden ingeleverd. Het verslag moet volledig in eigen woorden, dus niet met behulp van AI, zijn geschreven. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking. Vanaf 30% plagiaat beoordeelt de docent of er ook daadwerkelijk sprake is van plagiaat. Bij een door de docent vernomen te hoog percentage aan plagiaat treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.				